

HUHUJA HUMANISTEISTA -PODCASTIN TEKSTIVASTINE

Litterointimerkinnot

sa-	sana jää kesken
(sana)	epävarmasti kuultu jakso puheessa tai epävarmasti tunnistettu puhuja
(-)	sana, josta ei ole saatu selvää
(--)	useampia sanoja, joista ei ole saatu selvää
, . ? :	kieliopin mukainen välimerkki tai alle 10 sekunnin tauko puheessa

Jakso 5

Alkujuonto: Yksi tutkinto, tuhat ammattia. Lausahdus, jonka moni humanistiopiskelija on kuullut opintojensa aikana. Tällä Huhuja humanisteista -podcastin toisella tuotantokaudella Itä-Suomen yliopiston opiskelijat etsivät vastauksia moniin mieltä askarruttaviin kysymyksiin. Mikä on humanistisen osaamisen tulevaisuus? Millaisia asiantuntijoita humanistisista koulutusohjelmista on juuri nyt valmistumassa, ja millaisia opinto- ja uramahdollisuuksia heille on tarjolla? Entä miten hukassa oleva humanistiopiskelija voisi löytää sen oman juttunsa ja rakentaa sen kuuluisan ammatillisen identiteetin? Mun nimi on Pipsa Humalamäki ja tää on Huhuja humanisteista.

Kauden viimeisessä jaksossa puhutaan kansainvälisyydestä. Tarkemmin sanottuna siitä, kuinka humanisti voisi kansainvälistyä työelämässä ja luoda kansainvälisiä suhteita jo opintojensa aikana. Näistä kysymyksistä kirjallisuudenopiskelija Elsa Malinen keskustelelee vieraittensa Cordial Communications oy:n toimitusjohtaja Anu Ruusilan ja kansainvälisesti aktiivisen suomenkielen maisteriopiskelija Sohvi Pesosen kanssa.

Elsa Malinen: Tässä Huhuja humanisteista -podcastin jaksossa keskitymme siihen, miten humanisti voi toimia erilaisten kielten ja kulttuurien parissa opintojen aikana.

sekä työelämässä. Sen lisäksi käsittelemme sitä, miksi meidän humanistien tulisi pyrkiä kansainväliseen vuorovaikutukseen.

Minä olen Elsa, kirjallisuuden kolmannen vuoden opiskelija ja toimin tämän jakson keskustelun vetäjänä. Täällä minun kanssani ovat Coridal Communications Oy:n toimitusjohtaja Anu, sekä kansainvälisesti aktiivinen suomenkielen maisteriopiskelija Sohvi. Tervetuloa.

Anu Ruusila: Kiitos.

Sohvi Pesonen: Kiitos.

Elsa: Anu, voisitko sä kertoa lyhyesti, että millainen urapolku sulla on ollu?

Anu: No mun urapolku on siinä vaiheessa tällä hetkellä, oon ollu seitsemisen vuotta yrittäjänä. Mulla on pieni viestintätoimisto nimeltään Cordial Communications, joka keskittyy kansainväliseen viestintään ja vastuullisuusviestintää. Ja sitä ennen olin yli 20 vuotta kansainvälisessä organisaatiossa, Euroopan metsäinstituutissa, pääasiallisesti eri viestinnän tehtävissä. Ja sitä ennen olin silloisen Joensuun yliopiston Kielikeskuksen opettajana parisen vuotta ja niihin aikoihin myös tein monenlaisia kielenkäännöksiä ja editointeja, toimitustyötä ja tämän tyyppisiä hommia, ja opetinkin jonkun verran. Ja tämän taustalla oli se, että olin englannin kielen maisteri.

Elsa: Joo, kuulostaa mielenkiintoiselta. No Sohvi, mitä kansainvälistä sä oot tehny opintojesi aikana?

Sohvi: Suomen kielen opinnoissa ei silleen välttämättä ihan älyttömästi kansainvälistyminen näy, mutta riippuu tietenkin silleen ihan omasta kiinnostuksesta, että esimerkiksi minkälaisia kursseja siihen haluaa sisällyttää. Elikkä erilaisia kieliä ja myös kulttuuriin liittyviä kursseja on tarjolla. Ja sitten sen lisäksi oon toiminut lähestulkoon koko opintojeni ajan kansainvälistä opiskelijoiden tuutorina, jolloinka sitten on eri kulttuurien kohtaamista kyllä nähny.

Elsa: Mitä mieltä te ootte, että mitä kielten ja kulttuurien välinen vuorovaikutus voi sitte olla?

Anu: No se on kyllä niin monimuotoinen asia, että ehkä vaikea tässä tyhjentävästi sitä sanoo, mutta se on semmosta ymmärrystä siitä, että vaikka meillä on omat kielemme ja kulttuurimme, niin sitte siellä takana on kuitenkin semmonen yhteinen ihmisyyys. Ja kun se vuorovaikutus toimii, niin sitten siinä syntyy paljon hyvää. Se voi liittyä työhön, opintoihin, ystävyyteen, monenlaisiin asioihin. Että ehkä näin ite ajattelin.

Sohvi: Joo, itellä on kanssa aika samanlaiset ajatukset tuosta. Erilaisissa tapauksissa voi tulla esille. Eli ihan arkisissa tilanteissa sitten myös yliopistolla ollessa, tuolla ku liikkuu, niin kuulee paljon erilaisia kieliä ja sitä kautta sitten niitä eri kulttuureitakin

tulee vastaan ja tietenkin sitten myös työpaikalla. Ja varsinkin varmaan semmoset vähän oman kulttuurin kautta odottamattomat tapaukset ehkä, mitkä sitten voi korostua.

Elsa: Joo. No millä tavoin globalisaatio on vaikuttanut sitten tähän vuorovaikutukseen? Onko siitä ajatuksia?

Anu: No kyllähän se nii on, että ainakin työelämässä niin yhä useammin niin asioita tehdään kansainvälisestä vinkkelistä. Että ei oikein kukaan voi olla silleen semmosessa omassa kuplassaan ilman, että jotenki tää globalisaatio ja tapa toimii kansainvälisesti ehkä vaikuttaa siihen omaan tekemiseen. Yhä enemmän tarvitaan myöskin semmosia taitoja, että se vuorovaikutus onnistuu. Musta se on korostunut vuosi vuodelta.

Monenlaisissa tutkimuksissakin on tullut esille, että se vuorovaikutus vaikkapa työelämätautona on ihan äärettömän tärkeä. Omasta mielestä siihen kyllä vaikuttaa paljon myös tää globalisaatiotrendi.

Sohvi: Joo, kyllä siellä on selkeästi... Tämmöiset varsinaiset rajat on hälventynyt. Että ihmiset liikkuu paljon enemmän, niin erilaiset kulttuurit myös sitten kohtaa ja tuollakin yliopistolla kun liikkuu, niin varmasti joka päivä siellä kuulee eri kieliä puhuttavan hyvinkin paljon. Ja myös ihan kun lähtee kaupungillekin, että ei ole pelkästään työpaikka tai yliopistokohtasta, vaan ihan joka puolella.

Elsa: No tähän vuorovaikutukseenhan varmasti sitten tarvitaan hyvät kielitaidot. Miten te ite piätte omaa kielitaitoanne yllä?

Anu: [naurahtaa] Tämä oli hauska kysymys, koska sitä ei ehkä aktiivisesti silleen ajattele, että pidänpä nyt kielitaitoa yllä tai teenpä tämmöstä. Mutta ehkä se on se asenne, joka on, että jos tulee joskus jotain uutta eteen, niin sitten halua vielä niinku opetella juttuja. Se voi olla ihan vaikka lintulajeja tai jotain semmosta vähän harvinaisempaa, mitä ei jokapäiväisessä työssä vaikkapa englanninkielellä tehdessä tuu eteen.

Et luen englanninkielistä kirjallisuutta ja tykkään käydä elokuvissa, tykkään niinkun vähän joskus niinku treenata, että mitäs ymmärrän näistä elokuvista, jos ne on jotain muuta ku englanninkielellä, että ne on vaikka ranskaksi. Että mites tää nyt sujuukaan? Et ihan tämmöstä kaikkea pientä.

Et en aktiivisesti kuitenkaan niinku ajattele, että nyt minä pidän tätä kielitaitoa yllä, koska se on käytössä joka päivä.

Sohvi: Joo, itelläkin varmaan toi englantia on semmonen, mikä korostuu noissa. Tietty jotain hyvin pientä osaa muistakin kielistä, mutta englantia kuitenkin se vahvin ja esimerkiksi samanlailla kirjallisuutta luen ja englanninkielisiä elokuvia seuraan ja

varsinkin somessa paljon seuraa, että ei oo sitä välttämättä suomenkielistä, vaan valtaosa saattaa olla ihan hyvin englanniksi puhuvaa. Niin siinä tulee vähän silleen huomaamatta ylläpidettyä sitä kieltä ja sieltä välillä saattaa sitten tulla jotain vieraampia sanoja, jota ei oo entuudestaan tiennyt, niin sitä kautta sitten pitää ehkä vähän sanakirjan kans katsoo, että mitäs tuo oikein tarkoittaa ja huomaa sitten kehittävänsä sitä kieltä.

Elsa: Tuleeko mieleen jotain semmosta, että miten sitten tämmösessä kulttuuriymmärrystä pystyisi kehittämään?

Anu: No luonnollisestikin niin vierailut muissa maissa aina avartaa, mutta myöskin juuri sitten täällä vaikkapa Joensuussani on mahdollisuus niinku laajentaa sitä ymmärrystä. Täällähän toimii vaikkapa... ite oon vaikkapa Suomi-Ranska -seurassa. En niin aktiivinen, kuin haluaisin, mutta kuitenkin.

Eli tämmösten matalan kynnyksen juttujen kautta voi pitää sitä ovea auki niihin maailmoihin.

Sohvi: Joo. Itelle taitaa tulla, varsinkin tuosta KV-tuutoroinnin kautta, niin on niin paljon eri maista ja eri kulttuureista tulevia ihmisiä, niin siinä vähän vaikkei tahtoisikaan, mikä ei... tietenkä itse tahdon, niin siinä oppii huomaamattaankin vähän kulttuureista. Huomaa erilaisia kulttuurieroja. Varsinkin he saattaa huomauttaa, että ai tämä onkin täällä Suomessa sitten tällä tavalla, että heillä se menee näin. Niin siinä oppii kyllä ihan kulttuurista oikein hyvin. Ei oo ite nyt muutamaan vuoteen tullut matkusteltua ulkomailla, niin se puoli on vähän jäänyt, mutta täällä kansainvälisten opiskelijoiden tuutorina toimiessa, niin sitten eri tavalla oppii kulttuureista.

Elsa: Anu, sulla on pitkä kokemus kansainvälisiltä työmarkkinoilta, niin mikä on humanistien merkitys sitten siellä?

Anu: No mullahan on tämmönen oma ajattelu tästä, että joka työpaikassa pitäis olla ainaki pari humanistia, olipa kyse alasta ku alasta, koska humanistit yleensä tuo semmosta laajaa ymmärrystä ja asioitten yhdistelyä sieltä ihmisten näkökulmasta, joka tekee hyvää sitten, jos ollaan vaikkapa ihan... teknologian kanssa tehdään töitä tai luonnontieteiden tai jotain muuta vähän erilaista. Eli siinä mielessä arvokasta. Ja sitten hyvin usein humanistit on hyvinkin päteviä generalisteja. Eli siel on semmosta kykyä sitte ottautuu aika laajaltikin monenmoisiin tehtäviin. Et semmosia ihmistulkkeja on humanistit minun mielestä.

Elsa: Eli töitä hakiessa voi sanoa, että ymmärtää hyvin muita ihmisiä.

Anu: No joo, jos... toki niinku aina oman itsetuntemuksen kautta, mutta niinku just se, että niinku sitä ei ehkä ajattele konkreettisesti. Se voi olla hyvinkin semmonen niinku

itsestäänselvyys, et näin se ollu omallakin kohdalla ja sitten niinku aika monta vuotta meni, että tajusin, että tämä on itse asiassa vahvuus.

Elsa: Joo. No Sohvi, miten sun kokemukset kansainvälisyydestä ovat vaikuttaneet opiskeluihin ja työnhakuun niinku täällä Suomessa?

Sohvi: Noissa opinnoissa erityisesti on, jos on tommosia kieleen ja kulttuuriin liittyviä kursseja, niin niitä on ehkä katsonu vielä enemmän silleen mielenkiinnolla, kun on jonkinlaista pohjaa sitten siitä kansainvälisyydestä ja tiettyjen henkilöiden kanssa, ku on keskustellu, niin saattaa olla siitä omasta tiedosta sitten hyötyykin siellä kursseilla. Varsinkin kun suomen kielen puolella kuitenkin enimmäkseen on suomenkieliset opiskelijat siellä, niin ei samalla tavalla näy, kun jollain aloilla voi hyvinkin olla, että kursseille löytyy monesta eri kulttuurista opiskelijoita.

Sitten taas työnhaussa arnostettu selkeesti kielitaitoa, että siellä on aina kysytty, että mitä kieltä oikeestaan osaa ja oon huomannut, että se vähän riippuu työpaikasta ja myöskin sijainnista, että painotetaanko jotain tiettyä kieltä esimerkiksi. Että englantia saattaa semmonen, et sitä ei välttämättä edes kysytä nykyään, koska oletetaan, että kyllä nyt kaikki sitä englantia osaa ja sen sijaan sitten esimerkiksi Itä-Suomessa venäjän kielen taito on hyvin semmonen yleinen, mitä ei välttämättä sanota, että tarvitaan, mutta jos sitä löytyy, niin se on aina plussaa.

Ja suomen kielen opetustehtävissä sitten, jos sattuu toisena kielenä opettamaan sitä, niin silloin oikeestaan kaikista kielistä on hyötyä, koska ei koskaan voi tietää, että mikä se kielipohja on sillä henkilöllä, jota sattuu opettamaan.

Elsa: Joo. No onko sulla esim. työnhaussa nuo humanistiset taidot ollu hyödyllisiä?

Sohvi: No ite näkisin ne semmosena ihan yleispätevänä, mistä tuskin missään kohtaa on haittaa, joten vaikei niitä välttämättä ehkä painoteta niin kovasti, varsinkaan siinä haastattelutilanteessa niin, jos niitä nostaa esille, niin varmasti on ihan hyvät lähtökohdat sitten päästä sinne työpaikkaa.

Elsa: Anu, miten kansainvälisyys näkyy sun omassa työssä ja päivittäisessä vuorovaikutuksessa?

Anu: No se oikeestaan kuuluu siihen jokapäiväiseen työhön. Että mun vaikka yritys on tämmönen suomalainen, niin mulla on yhteistyökumppaneita eri puolilta Eurooppaa. Eli me saatetaan niinku tehdä juttuja tämmösenä tiiminä yhteiselle asiakkaalle.

Sanotaan, et tänään vaikkapa tämmösenä talvisena maanantaiaamuna, mä oon ollu ensin yhteydessä yhteistyökumppaniin ja ollaan sovittu yhden projektin edistämistä, miten edetään. Sit mä oon ollu myöskin yhteydessä keskieuropalaiseen asiakkaaseen ja sopinut heidän kanssaan sitten myöskin

asioita. Tänäpä oon ollu myöski sitte yhteyksiä asiakkaaseen, joka on suomalainen yritys, mutta toimii kansainvälisesti ja tehnyt heille esitemateriaalia ja sisältöjä englanniks.

Eli aika niinku moninaisia juttuja on niinku siinä arjessa, vois sanoo näin, ja siinä se vuorovaikutuski sitte on koko ajan läsnä.

Elsa: No sit jos siirrytään ihan tälleen konkreettiselle tasolle. Miten kansainvälisyydestä saataisiin helposti lähestyttävämpää opiskelijalle, kun kansainvälistyminen Itä-Suomen yliopistossa vaatii opiskelijalta kuitenkin oma-aloitteisuutta ja kaikilla opiskelijoilla ei oo ylimääräistä aikaa tai energiaa? Tuleeko Sohvi esimerkiks sulle mieleen, ku sä oot itse opiskelija tällä hetkellä?

Sohvi: No yleisesti ottaen ihan tämmöinen niin sanottu koti-kansainvälistyminen, niin se saattaa olla yliopiston puolelta, että se tarvii aika paljon sitä tiettyä tiedotusta. Eli ei välttämättä riitä se, että se käydään silloin kun alotetaan yliopisto-opinnot niin siellä alku orientaatioissa ja sitten silloin tällöin muistutellaan, vaan olisi ehkä hyvä, että se tulis ihan opettajienkin... ihan vaikka kurseillakin muistutellaan, että muistattehan, että on myös kansainvälistyminen vaihtoehtona.

Ja varsinkin opettajat tykkää tuota Yammer-alustaa käyttää melko paljon, mutta se ei sitten taas opiskelijoiden suosiota ole oikein nostanut, niin pitäisi ehkä keksiä, että mitenkä sitä tiedotusta sais sitten lisättyä silleen mahdollisimman... sillä tavalla, että opiskelijoille tulis sitten se informaatio.

Ja tuolla ISYYllä on ainakin tällaista kielikahvilatoimintaa, mikä on semmosta... melko helppo lähteä sitä kautta paitsi opiskelemaan uutta kieltä, niin se on käsittääkseni aika suosittua myös noitten kansainvälisten opiskelijoiden keskuudessa, niin sitä kautta voisi esimerkiksi lähteä kansainvälistyminen. Ja myös erilaiset yritysysteistyöt mahdollisesti ja kerhojen ja ainejärjestöjen yhteistyö, voisi myöskin taata silleen, että saataisiin opiskelijoille helpommin lähestyttäväksi toi kansainvälistyminen.

Anu: Voisin tähän kans kompata, että tää yritysysteistyö, niin et se jotenki olis semmosta luontevaa, mahdollisuutta tarjottas opiskelijoille päästä tutustumaan sellaisiin yrityksiin, jotka toimii kansainvälisesti tai ovat kansainvälisiä yrityksiä, että tavallaan pääsis näkemään sitä, et no mitä se arjessa on, mitä se vähän vois vaikka vaati minulta ja tämän tyyppisiä. Mut yhtäläilla sitten, en tiiä, miten paljon sitä tehdään, niin kysytäänkö sitä niinku opiskelijoilta, että kuinka haluaisit, mikä sulle toimis. Että ehkä jolleki käy paremmin just semmoset kurssit ja vähän tämmönen niinku suunnitelmallinen tekeminen ja jollekin sitten juuri nimenomaan tommoset matalan kynnyksen jutut ja vapaa-ajalla tapahtuva kansainvälistyminen. Että nää tuli mulle kans tossa mieleen, ku kuuntelin Sohvia.

Sohvi: Joo, se voi olla sillä tavalla, että ei välttämättä edes tiedetä, et millä kaikilla tavoilla pystyttäisiin tarjoamaan niitä kansainvälistymisvaihtoehtoja opiskelijoille. Että pidetään oikeastaan sitä... vaihtoon lähtemistä tai sitten Suomessa KV-tuutorointia silleen ainoina vaihtoehtoina melkeinpä, mikä sitten taas ei pidä paikkaansa.

Elsa: Joo. Varmaan harvalle tulee semmonen, että esimerkiksi voisi lähteä työharjoittelun ihan johonki tämmöseen kansainväliseen firmaan ihan vaikka Suomessa.

Kotikansainvälisyydestä olikin jo puhetta, mutta mitä se sitten niinku tarkoittaa teille opintojen ohessa ja työelämässä?

Anu: Tää on vähän sillee, että se on sille luonteva tapa ajatella. Et en oikein osaa sitä sillee niinku erottaa siitä omasta tavasta toimia tai... ei sitä ajattele, että no niin, nyt minä tässä kansainvälisesti toimin. Et toki kun se on ollu niin pitkään osa sitä omaa arkea tavalla tai toisella.

Mut kyl niinkun, kyl se tarkoittaa myös sitä, että on nähny, etenkin nyt yrittäjänä, että siihen tarvitaan monessa paikassa kyllä apua ja tukea. Et yhä enemmän ja enemmän tarvitaan niinku yrityksessä kansainvälistä työvoimaa vaikkapa ja sitten se ei oo aina niin simppeleä se rekrytointi tai sitten se niinku asioitten käyntiin saaminen ja yhteistyö tai muuta. Niin sen se on kyllä tässä näyttäny, että sellaseen kaivataan apua.

Ja toki myös sitten kaivataan apua... tässä omassa työssä se näkyy niin, että koulutan esimerkiksi tän tyyppisiä asioita niin, et kansainvälistyvät yritykset hakee erilaista apua ja vinkkejä ja valmennusta näihin asioihin.

Sohvi: Joo. Itelle ehkä no varsinkin tän KV-tuutoroinnin kautta, niin sitä että on... silloin kun itse ei pääse pääse lähtemään tutkimaan sitä maailmaa Suomen ulkopuolella, niin on tuutoroinnin kautta helppo tutustua uusiin ihmisiin, helppo osallistua siihen kotikansainvälisyyteen ja sitten sillä tavalla ehkä avartaa sitä omaa ajatusmaailmaa, että ei pysy missään omassa pienessä suomalaiskuplassaan, vaan näkee niitä erilaisia kulttuureita ja tapaa ihmisiä ja heidän kautta sitten oppii lisää.

Elsa: Anu, sitä vielä haluisin kysyy, et sanoit, että koulutat yrityksiä tän tyyppisissä asioissa, niin millainen kysyntä niille on, esimerkiksi täällä Joensuussa tai ylipäätensä?

Anu: On aika paljon siis ihan yleisesti, sellaista koulutustahan tarjoaa myöskin tämmöset kehitysyhtiöt, Business Joensuun kaltaset tahot. Kyl niille on tarvetta. Itä oon sitä mieltä, että on tarvetta enemmän, kun on osataan pyytää. Että hirveen usein saattaa olla niin, että jotenkin odotetaan, että tää pitäis nyt meillä sujua, mutta en ymmärrä miksi, mutta ei sit osata ehkä siihen kutsua sitä apua. Vaikkapa sitä humanistia, jolla voisi olla jotain tähän annettavaa, tähän mukaan. Mutta kyl siihen on tarvetta.

Elsa: Joo. Itsehän siis sanoit, että sä et niinku ajattele sitä niin, että no nyt minä olen kotikansainvälinen, niin olisiko sitten joillakin yrityksillä vaikka paikallaan niin kuin ajatella, että miten vois in olla vaikka kansainvälisempi?

Anu: Joo! Ja varmasti se on semmonen asia, et moni yritys joutuu sitä niinku miettimään, että lähetäänkö me tälle tielle tai tietenkin silloin, kun yritykset miettii vaikkapa vientimarkkinoille lähtöä, niin sitten se on hyvin semmonen tietoneen strateginen valinta. Mutta ihan vaikkapa vaan toimittas, sanotaan vaikkapa tällä alueella, niin se voi tulla sen työvoiman haun kohdalla sitten eteen.

Elsa: Joo. Sohvi, sulla on pitkä kokemus kansainvälisten opiskelijoiden tuutoroinnista. Niin kuinka tänne saapuvia vaihto-opiskelijoita ja suomalaisia opiskelijoita saataisiin tutustumaan toisiinsa paremmin?

Sohvi: Mä näkisin sen silleen, että ainejärjestöt vois tehdä enemmän myös keskinäistä yhteistyötä, sekä sitten... on tämä ESN Joensuu, elikkä tämmönen kansainvälinen kerho, joka järjestää erilaisia tapahtumia, niin myöskin heidän kanssa vois yrittää miettiä, että mikä oikeastaan voisi yhdistää sitten näitä kansainvälisiä opiskelijoita ja suomalaisia opiskelijoita sillä tavalla, että heitä kiinnostais samat asiat ja sais sitten jonkinnäköisiä ehkä tapahtumia tai mahdollisesti jopa uusia kerhoja järjestettyä, joissa he vois sitten viettää aikaa yhdessä ja sitä kautta tutustua myös toisiinsa. Koska tällä hetkellä tosiaan hyvin tavallista on se, että kansainväliset opiskelijat pyörii keskenään ja sitten varsinkin ainejärjestöjen sisällä, niin tietyissä porukoissa, niin suomalaiset opiskelijat sitten omana porukkanaan. Että esimerkiksi kansainvälisiä opiskelijoita on vetänyt perinteisesti hyvin paljon erilaiset Suomen luontokohteet tai luonnossa nauttiminen, niin voisko sitä esimerkiksi tiettyyn vuodenaikaan jonkin näköistä tekemistä keksiä, missä he sitten tapaisivat toisiaan.

Elsa: Joo. Tuleeko sulla tähän jotain?

Anu: Mulla oli tuo, itse asiassa tuo luonto myöskin mielessä. Ku en tiiä, et mitä tällä hetkellä järjestetään jo, ja tietenkin kaikki, mikä aina liittyy ruokaan, ni yleensä on yhdistävä asia. Et se on vaan jotenki sellane vuosikymmenestä toiseen, pullanleipominen tai muu yhdessä, ni on kivaa. Ja en myöskään sitä tiedä, että kun on liikuntajärjestöä tai tämmösiä juttuja täällä yliopistolla, että miten sinne integroituu nää KV-opiskelijat ja onko semmosissa sitten mahdollisuutta yhteiseen harrastamiseen, harrastusten kautta.

Sohvi: Joo, harrastukset on varmaan semmonen helppo tapa lähteä kuitenkin. En osaa sanoa, et onko... Kuitenkin järjestetään myös näitä, että lähdetään yhdessä johonkin luontoon, mutta kokeeko suomalaiset sitten sen niin tavalliseksi, että pitäis olla jotain vähän erikoisempaa, esim. ESN järjestää joka vuosi kaksi kertaa meidän reissun tunne Saariselälle, niin sinne on ilmeisesti myös suomalaisia opiskelijoita lähteny, vaikka

valtaosa onkin näitä kansainvälisiä. Mutta tietty siinä sitten tulee se, että pitää rahaa enemmän käyttää, joka saattaa olla sitten este, vaikka oisikin kiinnostusta lähteen. Jos pystyis vaikka tässä ihan Joensuun alueella jonkin näköstä toimintaa järjestämään sekä suomalaisille, että kansainvälisille opiskelijoille.

Elsa: Minkälaisia mahdollisuuksia kulttuurien välinen vuorovaikutus antaa humanistille suhteessa työelämään ja opiskeluihin?

Anu: No parhaimillahan se antaa niinkun, ainaki työelämään, niin ihan niinkun uran. Että tosi monipuolisen uran, joka voi liittyä... hyvin hyvin monenlaisiin asioihin. Että ite niinku näkisin, että siitä ei todellakaan voi olla kyllä haittaa.

Sohvi: Joo. Kyllä semmonen kulttuurien välinen vuorovaikutus, niin kokeisin, että se ois melkeen semmosta vaadittuakin. Ihan sama onko kyse opiskeluista vai vapaa-ajasta vai työelämästä, niin se on ihan semmosta tarvittavaa taitoa.

Elsa: Joo. No minkälaisia kontakteja kansainvälistyminen on antanut teille?

Anu: No hyvin monenlaisia. Että älyttömän hyviä ystäviä, verkostoja, avartunut semmosta omaa näkökulmaa heidän kautta. Että oikeestaan vaikea mennä sen tarkemmin edes niinku erittelemään sitä.

Sohvi: Joo, kyllä ystäviä ympäri maailman on tullut ja eri kulttuureihin on päässyt heidän kautta tutustumaan ehkä paljon laajemmin kuin vain, että ois lähteny jonkun kaverin kanssa johonkin matkakohteeseen, vaikka siellä tietty eri tavalla tutustuu siihen kulttuuriin, mutta sitten kun tuntee jonkun henkilön vielä siitä niin vielä entuudestaan sitten oppii lisää.

Elsa: Onko kansainvälistyminen tuonut jotain ainutlaatuisia kokemuksia elämään? Ja jos on, niin mitä?

Anu: No jälleen kerran ehkä vaikea niinkun eritellä, mutta se on tavallaan ollut muokkaamassa sitä omaa polkua ja ihan niin kuin tuolta... vaikea sanoo, mistä lähtien. Että on yksittäisiä tietysti hienoja kokemuksia. On päässyt käymään paikoissa, joissa ei olisi ehkä muuten käynyt. Niin kun sanotaan näin päin, että ei olisi lomamatkoilla päätyntä niihin paikkoihin ja kyllähän se on siis syventäny sitä kulttuurien ymmärrystä. Jotenkin ne sitten rikastuttaa sitä omaa elämää monella lailla. Et se oma ura ja se oma elämäntapa oikeestaan, niin sen takia se on ehkä vaikeeta mennä sitte erottelemaan.

Sohvi: Joo, itelläkin paljon hyviä ystäviä on tullut sitä kautta ja erilaisia kokemuksia, erilaisia paikkoja ja just on ymmärtäny siitä kaikesta uudesta tiedosta, mitä on mahdollisesti saanu, jota ei muuten sitten, jos olis ihan vaan täällä pysyny niin ei välttämättä olisi tullut. Ja varsinkin tälleen yliopistossa, niin koska homma omissa

opinnoissa sitä englannin kielen käyttöä ei oo niin hirveesti, niin sitten tämmösten ystävyysuhteiden kautta on saanut ylläpidettyä sitä oikein hyvin.

Elsa: Anu, sulla on pitkä, pitkäkö urapolku takana. Millaista kansainvälistyminen oli silloin sinun opintojen aikaan? Oliko silloin kansainvälistymistä?

Anu: [nauraa] Oli tietenkin, koska opiskelin kieliä. Niin eihän se, et se oli hyvinkin siis, ottaen huomioon, että ei oltu vielä Euroopan Unionissakaan silloin, niin... Jälleen kerran se oli vaan niin suurta uteliaisuutta siihen omaan oppiaineeseen ja siihen, mitä opiskeli ja kaikkea, että ei sitä sitten niinku enää erotellu. Mutta silloinhan oli ihan yhtä lailla tietenkin kieliharjoittelut ja kaikki tämän tyyppiset. Ja sillo on oltu ensimmäisen kerran niinku ulkomailla töissä monenlaisissa hommissa.

Mut kieliopinnoissa se on ehkä niin alleviivattuun, ku se kuuluu siihen, ni ehkä... totta kai opettajissa oli natiiveja professoreita... suomalaisten lisäksi. Sitä ei sillee ajattele.

Elsa: Oliko silloin jotain semmosta opintojen ulkopuoleista niin kuin harrastustoiminta, esimerkiksi nykyään nämä kielikahvilat, niin oliko silloin jo sellaisia?

Anu: En ainakaan muista. Joku muu on ehkä sellasissa käyny, mut ite en muista tämmösiä. Toki näitä tämmösiä yhdistyksiä on, näitä niinku ystävyysseuroja ja yhdistyksiä oli jo silloin.

Elsa: Joo. Miksi kansainvälistyminen on tärkeää sit niin kuin meille humanisteille ja ihan kaikille?

Anu: No niinkun... sitä vois mainostaa sillee, että sillä saa niinkun lisää rikkautta ja väriä ja monimuotoisuutta omaan elämään. Ja se avaa sitä omaa ajattelua tosi paljon, joka sit tietysti heijastuu vaikkapa siellä työpaikalla tai opiskelupaikalla tai missä vaan.

Ja sit jos lähetään ajattelemaan vaikka tätä yritysmaailmaa, niin kyllähän se niinku on ihan ihan äärettömän tärkeätä kilpailukyvyille, yritysten kilpailukyvyille, olipa kyse niinku kielitaidosta tai sitten siitä kulttuurien ymmärtämisestä. Yleensä ne menee niinku käsi kädessä, mutta jos niinku ajatellaan vaikkapa sitä, että Suomessa muitten ku englannin kielen opiskelu on vähentynyt, juuri vaikkapa sieltä ajoilta, ku ite olin opiskelija, niin hyvinkin paljon. Ja jos lukio-opinnoissa yhä vähemmän on Ranskan, Saksan ja muiden kielten niinku kirjottajia, joka on aika huolestuttavaa, jos ajatellaan sitten tätä Suomen kilpailukykyä ja vaikkapa Pohjois-Karjalan kilpailukykyä tai Itä-Suomen, ihan miten vaan, niin sillä on aika iso merkitys. Ja sen takia just tämmönen niinku luonteva toimiminen ihmisten kanssa globaalissa silleen niinkun kontekstissa on tosi tärkeätä, et siihen löytyy niinku osaamista.

Sohvi: Joo. Ite näkisin silleen, että on hyvin tärkeätä, että pystyy tiedostamaan ne eri kulttuurit ja kunnioittamaan niitä, koska kuitenkin hyvin muuttunu maailmaa, niin

paljon erilaisia kulttuureita löytyy Suomesta. Niin ei oo hyvä silleen ajatella, että ollaan nyt pelkästään suomalaisia täällä ja kaikki tekee nyt tällä tavalla. Et on opittava elämään silleen kunnioittaen muita kulttuureita, mitä sattuu olemaan.

Anu: Voisin lisätä vielä yhden asian, joka tuli tuosta Sohvin kommentista myös juuri mieleen. Että ei tarvi kattoo ku tän päivän uutisia, niin totta kai tän hetken maailmantilannetta ei pelkällä kulttuurin tuntemuksella oltas missään nimessä niinku voitu välttää, mutta yleensäki konfliktien ratkaisussa ja niitten ennaltaehkäisyssä erityisesti, niin tämmösellä juuri toisten ymmärtämisellä on ihan äärettömän iso arvo ja se, että ymmärretään, että millaisessa kulttuurissa jotkut ihmiset elää ja mitä se sitten käytännössä tarkoittaa ja kuinka se sitä ajattelua muovaa, niin jos sitä niinku vähän ymmärtää niin silloin on erilaista sitten se suhtautuminen. Että juuri tämä, mitä Sohvi sano, että ei oo niinku niitä raja-aitoja sitten... pääse rakentumaan.

Elsa: Joo. Tuleeko tässä vaiheessa jotain mieleen, jotain tärkeää, mitä olisitte halunneet sanoa, mutta ei ehkä tullut sellaista tilaisuutta?

Anu: Sanoin tämän, mutta sanon uudestaan. Et jokaisessa yrityksessä pitäis olla ainaki yks tai kaks humanistia ja humanistien kannattaa olla näistä omista taidoistaan niin vähän niinku rinta rottingilla ja alleviivata sitä omaa osaamista, joka voi tuntuu itsestään selvältä, ja miettiä, että miten sitä pääsee sanottaa niin, että toisetki ymmärtää.

Ja yrityksille taas sitten näin päin, että kannattaa suhtautuu avoimin mielin humanisteihin siellä työpaikoilla ja mietti, että jaa, että mihinkähän kaikkeen tääkin ihminen pystyis.

Ni semmoseen kannustan tosi lämpimästi.

Elsa: Suuret kiitokset Anu ja Sohvi tästä antoisasta ja mielenkiintoisesta keskustelusta kansainvälistymisen parissa.

Anu: Kiitos. Oli tosi mukava olla täällä.

Sohvi: Kiitos, että pyysitte.

Elsa: Kokosimme jakson yhteyteen pienen tietopakettin siitä, miten yliopisto-opinnoissa voi olla vuorovaikutuksesta eri kielten ja kulttuurien kanssa. Suosittelemme ehdottomasti katsomaan sen läpi, jos kansainvälistyminen kiinnostaa.

Tähän päättyy Huhuja humanisteista -podcastin toinen tuotantokausi. Haluamme vielä kiittää kaikkia osallistujia, erityisesti vieraitamme ja tietenkin myös kuulijoitamme. Kiitos.